

Za 70 let se Zoo Brno změnila k nepoznání

1950

Mniší hora po staletí patřila konventu brněnských augustiniánů, kteří ji využívali k těžbě dříví. V roce 1948 bylo tamní polesí jakožto církevní majetek znárodněno a předáno Masarykově univerzitě, aby tam zřídila „universitní vřeužitečnou botanicko-zoologickou zahradu s veřejným parkem“. Národní výbor kraje Brněnského založil zoologickou zahradu v roce 1950 a poté byla nová zoo na Mniší hoře budována jako menší součást větší botanické zahrady. Stavba zoo trvala tři roky, staveniště bylo veřejnosti přístupné a lidé, kteří chodili na Mniší horu na výlety, obdivovali vznikající expozice.

1953

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ BRNĚNSKÉ ZOOLOGICKÉ ZAHRADY SE USKUTEČNILO 30. SRPNA 1953.

V době otevření pro veřejnost působila nová zoo – z dnešního pohledu – skromným dojmem. V zoo například chyběla pokladna a vstupné se vybíralo do klobouku. První kolekce chovaných zvířat obsahovala 171 jedinců 51 druhů, mezi nimiž převládali živočichové žijící v naší přírodě či různá plemena zvířat domácích.

Jedinou budovou v areálu zahrady byla hájenka, která začala sloužit i jako správní budova zoo. První návštěvníci byli ale spokojení, ocitli se v autentickém přírodním prostředí se spoustou živých exponátů.

První expozice měly charakter provizoria. Při jejich stavbě pomáhali dobrovolníci z tzv. akce Z, mezi nimiž často byli i samotní zaměstnanci zoo, kteří přitom vykazovali značný stupeň tvůrčí vynalézavosti.

1956

První pavilon, postavený v roce 1956 a označovaný jako provizorní vivárium, vznikl z iniciativy zaměstnanců zoo, kteří nečekali na schválení nákladné investice a sami se pustili do díla, když přízemní dřevěný domek, tzv. likusák, upravili na pavilon pro chov teplomilných ryb, obojživelníků a plazů. Podobně dokázali zaměstnanci zoo adaptovat běžnou družstevní drůbežárnu na pavilon exotických ptáků.

Rozvoj zoo kladl stále větší nároky na prostor a krajský úřad se v roce 1957 rozhodl, že pro zoo vyčlení většinu plochy bývalého polesí Mniší hora a botanická zahrada bude zřízena na jiném místě. Zoo byla předána městu a její situace se podstatně zlepšila. Zvýšil se počet zaměstnanců i tok peněz určených pro nová chovatelská zařízení.

60. LÉTA

Velký medvědinec byl dokončen v roce 1959 a v polovině 60. let vyrostly na Mniší hoře dva pavilony opic. V roce 1970 byla na jižním vrcholu kopce zřízena tehdejší dominanta zoo – nové terárium. Další dva roky trvala úprava, která zamezila tepelným ztrátám v bohatě proskleném teráriu. Nejvýznamnější expozicí z doby socialismu se stal výběh Safari, postavený v roce 1980 poblíž hlavního vrcholu Mniší hory. Travnatá, přibližně hektarová plocha s jezírkem a několika solitéry vysokých stromů dodnes úspěšně slouží chovu afrických kopytníků. V nové expozici získali společný prostor představitelé fauny subsaharské savany: žirafy Rotschildovy, přímorožci šavlorozí, adaxové núbijští, zebry Chapmanovy, pakoně modří a vodušky červené. Do výběhu byli také vpuštěni zakřídlovaní jeřábi královští a husice nilské. To se neosvědčilo, zebry Chapmanovy zahubily jeřáby a husice se staly kořistí divokých lišek z okolních lesů. Druhovú sestava se později změnila tak, aby nedocházelo k vzájemnému napadání zvířat. V současnosti ve výběhu Safari žijí žirafy síťované, zebry Chapmanovy a s nimi i antilopy buvolci běločelí a nelétaví ptáci pštrosi dvouprstí.

Díky nám víte o přírodě víc.

Za 70 let se Zoo Brno změnila k nepoznání

1989

Výrazný předěl absolvovala brněnská zoo po roce 1989. Před tímto datem vznikala převážná většina expozic pomocí dobrovolníků v rámci tzv. akce Z, po roce 1989 s levnou prací brigádníků už nebylo možné počítat a zoo musela hledat nové zdroje investic.

90. LÉTA

Větší stavby v 90. letech nevznikaly a zoo se věnovala převážně jen opravám, údržbě stávajících zařízení a likvidaci nejstarších objektů.

O tom, že chovatelé vykonávali jejich práci odpovědně i v krizovém období, svědčí např. skutečnost, že si tehdy museli sami poradit s umělým odchovem tygrů, mandrilů, lvů, jaguárů a pum, které jejich zvířecí matky nedokázaly v zastaralých a zchátralých objektech samy odchovat. Na začátku 90. let se také na Mniší hoře úspěšně rozmnožovali krokodýli nilští a mj. se také narodili tři tygři sumaterští.

1997

Krizová 90. léta skončila, když v roce 1997 do vedení zoo nastoupil nový ředitel MVDr. Martin Hovorka a nastala éra budování expozic v novém duchu. První úspěšnou novou stavbou se stal pavilon Tropické království, který vznikl v roce 1998 po adaptaci nízkého traktu terária z roku 1972.

2000

Obraz zoo se výrazně změnil po roce 2000, když v místě starého tygřince vyrostla nová expozice Tygří skály. Brněnská zoo byla v roce 2000 přijata za řádného člena Světové asociace zoo a akvárií (WAZA) a začala se podílet na evropských projektech záchrany ohrožených druhů. Současně začala ustupovat od umělých odchovů. Uměle odchovaní jedinci se dožívají výrazně nižšího věku než mláďata odchovaná zvířecími matkami, člověka stále chápou jako příslušníka vlastního druhu, kdežto jedince jejich skutečného druhu považují za cizí element a neumějí se proto rozmnožovat.

2014

Posláním současné zoo je nejen chovat ohrožená zvířata, ale i poskytovat návštěvníkům příležitost k relaxaci při pobytu v příjemném přírodním prostředí. Dnešní zoo se věnuje i osvětě a vzdělávání v oboru ochrany přírody, zaměřené především na nejmladší generaci návštěvníků. Práci s mládeží se brněnská zoo zabývala už v době krátce po jejím otevření před 70 lety. I díky této tradici byla Zoo Brno v roce 2014 zařazena mezi školská zařízení a práci s dětmi a mládeží se začala věnovat i na dalším pracovišti, ve Středisku ekologického vzdělávání Hlídka v parku pod hradem Špilberkem. Ekologickému vzdělávání občanů, zvláště dětí a mládeže, se Zoo Brno hodlá věnovat i v budoucnosti, aniž by přitom opomněla péči o ohrožené zvířecí druhy a ochranu jejich přirozeného prostředí.

2023

ZOO BRNO SLAVÍ 70. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ZOOLOGICKÉ ZAHRADY V BRNĚ

Díky nám víte o přírodě víc.

